

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 72. ANULU XVIII.

Telegrafulu ese de doue ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste. cu bani gata prin scrisori francate, adreseate catre espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

ru provinciile din Monarchia pe anu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 p^o 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru intia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 10/22 Septembrie 1870.

Evenimente politice.

Sambat'a trecuta s'a deschisu senatulu imperiale. Cuventulu de trona, ce lu vomu publicá si noi cá pre unu actu momentuos accentueza participarea Boemiei la desbaterile senatului. — Dumineca a primitu Maj. S. in audenti'a o deputatiune de boemi, cároru le a vorbitu in acel'asi intielesu.

Prussianii stau dinaintea Parisului, inse durere de picioru la trupele de infanteria, tyfus, lipsa de nutremente si de vestminte de iarna ingreueza in tempulu acestu rece si ploiosu inaintarea operatiunilor lor. Dealta parte Parisulu e transformatu in unu arsenalu, padurile si satele impregiuru arse cá sa nu dea inamiculu adpostu. — Póte ca impregiurárele aceste sa aduca pacea mai ingraaba si póte sa intarésca scirea ca Jules Favre se va intalni cu Bismark.

Italianii au intratu in 20 I. c., dupa o lupta scurta in Rom'a.

Cátra Dómnele románe.

Natiunea romána, carea cu deosebire de dóue dieci de ani incóce lucra neobositu spre asi elupá unu locu demnu intre celelalte natiuni, ne a imbratiasitu caldurosu, candu noi junimea industriasia romána, amu datu celu anteiu semnu de viatia.

Ne a imbratiasitu, de si purtámu numai arme de viatia in mánele nóstre; nu de acele, cari aducu gloria numai in díle triste, numai pre campiile unde se severiescu tragedie. Voimu cá bunastarea materiale sa devina si proprietatea románulu, dorimu cá cultura cu toti ramii sei sa fia adeveratu domenu alu románulu, insetámu sa vedemu odata alongata posomorirea si vaietatulu si din clasele inferióre a le societátiiei nóstre; vietate, activitate, bucuria sa fia aerulu sociale, care sa adia prin societatea romána de josu pána susu si de susu pána josu.

Dómne románe! Ideile aceste ne au reunitu pre industriasi románi din Sabiu in cea dinteiu Reuniune romána de industriasi. Dara noi trebuie sa avemu si unu simbolu alu legaturei nóstre, unu simbolu, care sa ne incuragiéze totude-un'a de alu tienea pre elu si ide'a simbolisata intr'ensulu, industri'a, in ónore, ónore, carea sa reverse o radia dulce asupr'a natiunei nóstre.

Avemu dejá simbolulu nostru, unu stindardu, carele in scurtu se va radicá solemnulu de Reuniune si se va sánti.

Dómne románe! Femei'a e chiamata sa impletésca rose de paradisu in cunun'a vietiei pamentene. Dara ea mai e chiamata sa spriginésca si sa radice curagiulu intreprinderiloru barbatesci, pentru ca numai asiá devine cunun'a vietiei perfecta.

Ne oprimu — — — si óre sa dubitámu ca acésta descoperire a nóstra nu va aflá inimi adeveratu femeiesci si inimi adeverate románe, care sa ne ajute, sa decoréze simbolulu, stindardulu nostru, spre a ne aduce aminte, ca femei'a romána scie apreliuí missiunea ei in tóte impregiurárele? spre a spune si urmasiloru nostri ca cine a fostu femeile nóstre de prezentu?

Serbatórea, ce dorimu a o serba in (4) Octombre a. c. sperámu ca va fi o martura marétiá de intinderea delicatei máni de ajutoriu a femeiei románe le intreprinderea nóstra si pre lánga stindardulu paci ficu voru falsái si semnele in curagiarei de catra femeile románe.

Románele de astadi voru pnnu o rosa própata in cunun'a vietiei nationali. Ele voru cautá cu mandria in viitoriu, cáci urmasiele lor voru dice de densele:

Mamele, Bunele si Strabunele nóstre au fostu

adeverate femei, adeverate románe! sa le urmámu! Sabiu 6 Septevre 1870.

Reuniunea sodaliloru románi *).

Cronic'a resbelului.

Capital'a Franciei a capetatu prin diferitele tebere detasiate inasntu sianturiloru ei unu chipu de totu caracteristicu. Pre aleulu Vicennes au taberitu tiereni din Franche Comté cari au venitu cu carále lor la Parisu si si-au improvisatu unu cortu circa doi kilometri lungu pre cáile laterale ale aleulu acestu'a. Pre esplanad'a palatiului invalidiloru campéza gard'a mobila in baracele care strforméza in carnevalu bulevardele si pre trocodero intr'unu tergu de tiéra. In avenuele dela grande Armée si Neuilly campéza cei 37,000 soldati ai generalulu Vinoy.

In momentulu acest'a se forméza in Parisu inca unu corpu din paditori de nópte, totu barbati in versta, cari voru avé problem'a, a incunoscintia incendieles cauzate prin foculu inamiculu.

Trei fabrice de arme s'au claditu in Parisu si St. Etienne, in care suntu ocpati 100,000 inisi. 20,000 ómeni lucra neincetatu la intemeierea forlului dela Montrelout, care in 2 díle va fi ispravita. Diurnalulu, din care luamu aceste date e din 9 I. c. prin urmare fortulu e deja gata.

Despre tinerea energica a Strasburgulu ne mai vinu inca urmatórele sciri:

Organele prusiene afirma, dupa cum e cunosentu, ca cetátiiei Strassburgulu apara cetatea numai in urm'a terorismulu celu mare, care se esecuta din partea generalulu Uhrich. Foi'a oficiala „Carlsruher Zeitung“, unu organu de totu nesiguru, scirie inca ca cetátiiei voiau a inpuscá pre Uhrich, déca nu va capitulá. Contr'a acestei afirmari se scirie din Appenweier cu datulu 11 I. c. foiei „Frankfurter Ztg.“: Ieri s'au datu drumulu la vre-o 27 prisionieri civili nemti din Strassburg. Celu mai inteliginte dintre ei, care se duce astadi la Carlsruhe, pentru de a presintá ambasadorulu seu unu memorialu despre cele ce au patimitu, ne spune urmatórele:

Generalulu Uhrich, care e vulneratu la umeru si la picioru, a demandatu de unedi cetátiiloru din Strassburgu, a votisá, ca voiescu capitularea séu nu si majoritatea dintre cetátiieni au respunsu negativu! Conformu acestui votu remánu de ici incolo toti barbati capaci de a se luptá in Strassburgu parte de voia buna, parte in urm'a ordinulu esmisu in urm'a votisárei. Numai betránii, femeile si copiii se mai potu departá din cetatea asediata. Se crede de comunu ca nemtii voru incercá in scurtu tempu unu asaltu. Artileria württembergiana multa a porritu ieri cátra Strassburgu. In nóptea acésta va urmá munitiunea. Trupele aceste suntu determinate a spriginí operatiunile infanteriei asaltátore.

Dobr'a 1 Septevre 1870.

Permitetimi Dle Redactoru in colónele stimatulu diariu „T. R.“ a incunoscintia pre onoratulu publicu despre conferintiele invetiatoresci din acestu anu. Conferintiele au fostu conchiemate de Rev. D. protopopu Ioann Papiu pre 3. si 4. Augustu. a. c. Obiectele de pertractatu au fostu:

- Necesitatea inomisa a instruarei prunciloru in religiune din momentulu pasirei loru in scóla;— modulu si mediulócele de observatu;
- desbateri asupra elementelor din Istori'a naturala, istori'a universalá, —geografi'a si carticii de lectura dupa prof. Zaharie Boiu;

*) Colelalte diuarie nationale suntu rugate a reproduce acestu apelu.

- repetirea temeloru capitali din instructiunile e-date de Inspectoratulu Supremu scolaru;
- modulu in carele si mediulócele prin cari invetiatorii potu conlucrá, cá scólele sa remana cu caracterulu loru confessionalulu, in contr'a tendintiei din párti cunoscute;
- modulu in carele si mediulócele prin cari invetiatorii cá confessionali sa 'si capeto salariele loru prin epitropi parochiali, si nu prin judii comunali, emancipanduse de sub tutel'a comunei politice;
- desbaterea asupr'a impartirei tempului de ferii prescisu in legea scolará pre anu, —cu privire la ocupatiunea locuitoriloru— si dupa aceste propuneri din partea invetiatoriloru.

Conferintiele s'au inceputu conformu ordinatiunei inspectorulu supremu scolaru cu servitiulu divin. —La 9 óre adunánduse invetiatorii si mai toti preotii din tractu, s'au alesu din preoti si invetiatori o comisiune pentru de a invitá pro Rev: D. Protopopu — carele ingraaba s'au si infatiosiatu; dupa aceste adunarea au cantatu „Imperato cerescu“. Prot. ocupandu loculu presidialu, in urm'a ordinatiunei, propune a se alege unu conducatoriu si unu notariu, —care s'au si alesu in persón'a invetiatorulu Petru Fogarasiu de conducatoriu iéra inv: Sofronie Furca de notariu; — conferint'a fiindu astfelu constituita, —prea onor: D. Protopopu tiene o cuventare plina de invetiaturi morale, —accentueza missiunea cea grea a invetiatoriloru, carea in sa prin o acomodare si energia se póte duce cu inlesnire spre salutea publicá, —la care cuventare conducatoriu'u respunde, ca intru adeveru missiunea invetiatoresca e grea, dara greutatea acésta celu ce doresce a portá numele celu mare de Invetiatoriu nu o póte privi grea, —cu atatu mai vertosu acumu, cáci in urm'a statutulu organicu, avendu barbati alesu in comitete parochiale si protogresviterale, acei'a voru tinde mána de ajutoriu invetiatoriloru in casuri provenite asupr'a scólei si invetiatorulu, —cuventa apoi despre intieptiunea cea 'nalta a Ecs: Sale Parintelui Mitropolitu, carele au sciutu lips'a conferintieloru inv: 'nainté de acésta cu 8 ani prin cari se desvólta fiecare, — si a posu in lucrare totu ce este spre folosu invetiamentulu in scóla. Dupa acésta s'au purcesu la conscrierea invetiatoriloru, —absenti 2. invetiatori, fiindu inrolati la militia.

Venindu la ordine punctulu primu de desbatere, carele ne fiindu precisu intielesu din partea conferintiei, —pana candu Rev: Domnu Protopop I. P. au deslositu punctulu acésta prin aceea ca unii pedagogi renumiti suntu de parere ca religiunea nu este de lipsa ase propone prunciloru cu intrarea loru in scóla, iéra altii pentru — intréba asiá dara conferint'a, de care parere este? —dupa o desbatere seriósa conferint'a e pentru —la care Par: Protopop. doresce a se desfasurá si motivele, cá sa nu devenimu prin acésta de altii judecati, ca noi o facemu din interesu egoisticu, fiindu scólele nóstre confessionale. La aceste conducatoriulu ia cuventulu si motivéza, —ca unu omu carele nu au primitu religiunea din fragedimea etátiiei lui, si in carele nus'au in radacinatu din pruncia, —devenindu barbatu, nu are cunoscintia de datori'a sea fatia cu religiunea, funulu ca acésta nu are nici o credintia, —si celu ce nu are nici o credintia, e pericolosu societátiiei, totu deodata natiunei, religiunei si statulu, — prin urmare, religiunea cu moralulu debuescu inradacinatu in prunci inca in bratiiele mamei loru, cu cátu mai vertosu dara in scóla, —cáci si Christosu mantuitorulu lumei au dtsu: „Lasati pruncii sa vina la mine ca unoru ca acestor'a este imperatia cerinlu“ deci religiunea este de lipsa a se propone prunciloru cu intrarea loru in scóla.

Pr. Onor. D. fiindu cu deslusirea acésta si altoru de felulu acésta multiamitu, pune intrebarea,

care ar fi contr'a acesteia deslusiri — ne fiindu nime — s'au constata de conferinti'a intréga vorbirea conducatoriului de aprobata.

Asup'ra punctului de sub lit b) inca s'au incinsu o desbatere seriósa, si mai alesu asup'ra istoriei universale — combinându acest'a cu istori'a biblica, — la care Rv: D. Protop. vedindu ca desbaterea au mersu prea eeparte, — au esplicatu istori'a universală, si si istoria biblica. — Ce atinge desbaterea asup'ra istoriei universale, pentru noi romanii, este de interesu a cunoșee originea noastră, a cunoșee istoria romanilor din vechime pana in prezentu. Recomanda dara tuturor a studiá istori'a romanilor, ca asiá sase planteze o viétiá noua intre romani, a cunoșee originea loru strabuna, totu cu istori'a in legatura se póte esplicá si geografi'a. — iéra in deosebi geografi'a sa se propuna in scóla precum s'au statoritu in conferintiele din anul trecut, si in adunarea inv: din 15 Noemvre 1869.

Istori'a naturală, ne avendu in scólele nóstre figurele necesare sa se esplice si elevii sa istoriseze despre cele cunoscute; istori'a naturală se póte face cunoscuta prunciloru cu istori'a biblica dela inceputu, despre facerea lumii. —

Din partea conducatoriului se cetesce punctulu de sub lit c) dupa care aduce la cunoscintia intregului corpu invetiatorescu usiurinti'a, urmandu si tienduse strensu de instructiune, prin care, celu ce se intereséza de progresu póte cascigá din instructiune unu materialu bogatu de cunoscintie s. a. s. — Nici acestu punctu nu au remasu fara explicare din partea Rv: Dnu Protop.

Urméza desbaterea asup'ra punctelor de sub lit. d) si e). Asup'ra punctului d) s'au facutu unu discursu formalu intre unu invetiatoriu si intre unu tieranu care dorea a fi scólele comunale nu confessionale; pe tieranu lau representatu invetiatoriu Iosifu Petrimanu, iéra pre invetiatoriu preotulu Tom'a Cristea. — La acestu discursu au luat parte si altii, cari pentru unulu, cari pentru altulu, — argumentele preotulu Tom'a Cristea invinsera parti'da invetiatoriuului ce erau contra scóleloru confessionale, — si s'au doveditu pre deplinu lips'a pentru roi romanii a ne tine scólele confessionale. Iéra asup'ra punctului e) conducatoriulu au motivatu ca fiindu scólele confessionale, invetiatorii debue sa capete salariile loru prin organele besericesci; asup'ra acestei propuneri fiindu si in conferinti'a din anul trecut desbatere s'au decisu ca salariile invetiatorescu (ne avendu altu isvoru) a se scóte din participarea crestiniiloru prin primarii e de parere conducatoriulu, ca acésta sa se aduca la cunoscintia crestiniiloru prin sínóde parohiale — a se preliminará tóte speșele pre anu pentru scóla si asiá a se face repartitiune pre fiecare numeru de casa si acésta odata ori de dóue ori a se scóte dela fiecare — despre care la finea anulu episcopulu primariu sasi dea ratiotinu comitetulu si comitetulu sínodulu parohialu. — O parte din invetiatori sciindu cátu necadiu au cu scótearea salariulu, erau de parere ca avendu judele comunali mai multa potere esecutiva in comuna mai ingraba voru primi salariile prin acesti'a de cátu prin epitropi, dara constatându-se necesitatea emancipárei de sub tutel'a politica, fiindu si preotii de fatia au primitu respunsabilitatea asup'ra dloru pentru ducerea in plinire a acestei propuneri. Debue sa amintescu ca intru acésti'a au documentatu multa cunoscintia preotii Aronu Ilie parochu in Teiu si Georgiu Furdul espelanu in Brisnicu.

Iéra punctulu de sub lit. f. s'au statoritu, ca tempulu feriiloru la scólele poporale dupa lege este a fi de 4 luni. — unii erau de parere cá aceste 4 luni sa se imparta in mai multe renduri dupa ocupaciunea locuitorilor, — acésta parere fú combata din partea conducatoriulu, cunoscundu situatiunea locuriloru, si totudeo-data ocupaciunea locuitorilor, fiindu toti tierani, parinti au lipsa de pruncii loru numai la lucrulu câmpulu, lunile de lucru la câmpu suntu Iunie, Iuliu, Augustu. si Septembrie, — si asiá s'au primitu cá aceste 4 luni sa fia pentru feriile anulu scolaru, si cu 1 Octombře sa se incépa prelegerile pretutindenea si voru tienea neintreruptu pâna in lun'a lui Iunie.

In fine invetiatoriu Iosifu Petrimanu doreșce cá conclusele conferintieloru sa se puna in lucrare cáci multe dintre ele s'au desbatutu, aprobatu, si de alta-data si putiene s'au respectatu.

Conferintiele din acestu anu au fostu splendide; rev. dnu prot. prin tactio's, blândetiile, intelepciunea si sciintiele pedagogice au mângaiatu pre fia-care ascultatoriu, — desfasurându fia-care objectu pre deplinu. —

Conferintiele s'au incheiatu cu ceremoniile in-dalinate spre multiemirea tuturor.

Cu parere de reu debuie sa márturisescu o impregiurare ne placuta provenita din partea notariulu conferintieloru, invetiatoriuului din Roscaniu Sofroniu Fure'a, — carele dupa finea conferintieloru luându protocolulu cu sine, ne venindu spre purisare, numai dupa admonare l'au asternutu rev. d. protop. cu multe defecte si schimbári, nu precum au decursu conferintiele, — retrimittindu-se protocolulu conducatoriulu spre indreptare si subscriere, — conducatoriulu au postitu pre notariu cu protocolulu originalu spre purisare; — notariulu inse au negatu protocolulu originalu, si cu espress'uni vetamátore ce nu corespundu unui invetiatoriu s'au dechiaratu ca nu scrie altu protocolu s. a. Aceste tóte dupa parere mea nu le face dela sine insu-si, — iéra déca suntu ale seze proprii, va respunde pentru falsificarea protocolulu. Durera, ca si in véculu luminárei se afla in societatea invetiatoriloru a unui Tractu individi invidiosi, ambitiosi si egoisti, — voindu a ascunde, a negá, a nu arátá la lmina publiculu pre acei ce in conferintie au doveditu activitate in chiamarea loru.

In nrulu 69 a „Tel. Rom.“ unu corespundinte din tractulu Hunedórei amintiesce despre impregiurarea, ce invetiatorii din tractulu Deveii Dobrei nu au participatu la cursulu preparandialu de 6 septemáni din Dev'a, ca d. protopopu Ioanu Papiu aru fi notatu de agitoru contr'a ordinatiunei ministeriale, — acésti'a o dice corespundintele dupa informatiune, — mai departe afirma ca déca aru fi si facutu par. protopopu acésti'a; nu 'lu va clatiná nimicu in convingerile seze cá barbatu alu natiunei si bisericiei.

Cela-laltu punctu alu corespundintiei este pre de plinu adeveratu ca par. protopopu au sfatuitu pre invetiatorii subordinati a merge la acelu cursu totu deodata le-au pusu la inim'a fia-cáru sa cetesca circulariulu consistorialu de sub nrulu 62 ex 1870 c. 4 si in urm'a acelu'a dupa convingere sa faca fia-care ce va voi.

Cá invetiatorii, debuie sa márturisescu ca par. protopopu Ioanu Papiu nu au agítatu nimicu contr'a acelei ordinatiunei ministeriale, celu putienu nóue invetiatoriloru din Tractu Dobrei, si credu ca nici celoru din Tractu Deveii nu ni e nimicu cunoscutu, fi cugetatu asiá ceva, au prin urmare cei ce voru gresitu amaru. — Neparticiparea invetiatoriloru la acelu cursu de 6 septemáni, s'au amintitu in acestu stimatu diariu in nr. 57 a. c. in corespundinti'a din Dobr'a.

Interesându-me despre institutu nou infiintiatu, si mai alesu pentru cunoșee pre d. profesor Petrii, cu ocașione bine venita, amu mersu la localulu destinat, care erá plinu de ascultatori, — dnulu profesor intrebá din gramatica, — si ce erá intrebarea din gramatica? despre substantivulu! — m'amu nimitu cándu amu auditu ca sa afla invetiatori cari nu sciú ce e substantivulu!! — dnulu prof. prin propunerea seze arátá modulu cum are a purcede fia-care invetiatoriu in scóla cu elevii sei, precum amu observatu si da multa ostanéla, — inse amu dis'o si o d'cu, ca unoru ce erau de fatia in zadaru le va bate tóca la urechi.

In diu'a urmátore inca amu cercetatu prelegeria, — si potu spune ca cei ce nu au cunoscintia despre propunerea invetiamentulu in scóla, si voescu a fi invetiatori, au lipsa de metodu dlu profesor, carele in tóta formalitatea este dupa manducerea la ABCdariulu dlu profesor Boin si comitulu dupa dnulu prof. Ioanu Popescú; — in gramatica precum amu observatu se folosescu mai multu de a rev. d. Timoteiu Cipariu.

De aici dara se vede apriatu ca inv.; gr. or. de aceea nu participa la cursulu de 6 ser. pentru ca: partea cea mai mare suntu toti pedagogi ori clerici din institutu gr-res. din Sabiu, in care se propunu tóte aeele studii care prescriu cum au a pasi invetiatorii cu elevii in scóla, — iéra cei ce nu suntu pedagogi cu teoretica, in cursu de mai multi multi ani practisându, luându parte la conferintiele nóstre dela 1863 in totu anulu au potutu fia-care invetiatoriu zelosu a culege atát'a sciintia, cátu sa póta propune invetiaturile in scóla dupa instructiunile supremulu inspectoru scolaru, cari nu suntu cu nimicu mai putienu cá acele ce se propunu in institutu de statu, — pentru aceea nu se póte imputá nici par. protopopu nici invetiatoriloru cari nu au participatu la acelu cursu, — avendu noi, invetiatorii gr-or. conferintiele nóstre in totu anulu. —

Nu sciú cei gr-cat. favoru avutu vre un'a-data conferintie; de aceea loru le e mai de lipsa si au si luat dintre ei mai multi, parte — a primi invetiatur'a nu e nici pecatu, fara e pacatu ca unii au mersu acolo numai pentru a primi 50 xr. pre di, — iéra altii déca voru fi lipsiti din posturile lor, — voru primi dela statu 300 ori 400 fl. asiá vi-seza in speranti'a lor. Vomu vedea!. +. +.

SEDAN.*)

Mac-Mahon, dupa ce a parasitu pre deplinu positionile seze dela Chalons si se indreptá spre nordu, lasându liberu drumulu Parisulu armatei principelui regale, intreprinse, indata ce acésti'a parú ca incepe a merge pre densulu, sa ajunga pre mareșialele Bazaine si se taie pre inamicu dela fruntarie: manopera eutezátore si decisiva care, de s'aru fi pututu implini, aru fi adusu fara indoie la o schimbare completa in cursulu evenimentelor. Prussianii, prinsii intre Parisu si indoit'a armata francesă, amenintati spre nordu, nesicuri de urmele lor, intrerupti in comunicatiuni, aru fi trebaitu, cá sa nu fia cu dasaversire inchisi si prinsii intre dóue focuri, sa se opréca din mersulu lor si sa dea o mare bataie in conditiuni fórté nefavorabile, bataie care, in casu de perdere, aru fi devenitu unu desastru iremediabile, fiindu data de positionea in care s'aru fi gasitu atunci si de aprinderea ce o victoria aru fi inspiratu soldatiloru si locuitoriloru de prin departamentele ocupate.

Aceste consecutii se impuneau asiá de lamuritu spiritulu fia-cáru'a, in cátu a fostu ceva sicuru pentru tóta lumea chiaru dela 23 Augustu, ca armat'a prassiana nu va merge mai inainte fara a dá cu Mac-Mahon o bataia decisiva. Vedemu, in adeveru, indata pre principele regale abatându-se iute din drumu si mergendu, in marsiu fortiatu, sa intálnesca pre generalulu francesu.

Din parte-le Mac-Mahon si Bazaine trebuiau sa se siléscă intr'unu modu ne mai pomenitu cá sa se unéscă mai înainte de ce armat'a prassiana aru fi pututu ajunge sa iea positione intre ei: unulu scapata in incercárele seze de scaparea si remáne incongiuratu in Metz, celu altu, incurcatu si întârdiatu de trupe noi care nu se mai potu espune unoru mari oboseli, e silitu sa 'si micsiore die mersulu si e intrecutu de prussianii mai înainte d'a fi sositu la Montmédy. Acesti'a gramadescu o parte din fortiele lor in padurile Montdieú, ocupa intrárele Argonei si ascépta armat'a francesă cá s'o sdrobéscă in trecerea ei. Acésta manopera se face cu atát'a iutiéla si secretu, incátu generalii francesi urméza a naintá in directiunea Stenay, fára le trece prin minte pericululu care 'i amenintia. Vouziers e pasesitu de densii si numai de cátu ocupatu de trupe inamice. Mac-Mahon campéza la Raucourt, in 28 Augustu; diferitele corpur ale armatei seze se intindu intre Stonne si Yonck si poimáne se pregatescu sa márga in nainte, cándu s'o luminá de ziua.

Sér'a, unu colonelu din alu 5-lea corpu, care a inaintatu spre Estu, semnaléza siefulu seu — generalele Failly — presinti'a unui departamentu de ulani pre inaltimile vecine, „Nu e nimicu“, i se respunde.

In diu'a de 29 Augustu, se intálnescu prussianii. Unu escadronu de lancieri francesi, plecatu inainte, e primitu c'o grindina de glóntie; se întórcu calcându-se pre pamentu si se da alarma; infanteri'a, care se desfasura inainte de Bois-des-Dames, sustiene cu barbatie ataculu. . . Sa batu dela amédi pána la siese óre, fára cá prussianii se póta ingagiá o incaierare generale. Diu'a va fi buna: puterea armatei francese, prevenita prin acésta lupta de anteposturi, nu se va incaierá. Inamiculu pré si-a grabitu ataculu.

Déru drumulu e taiatu. Trebnie graba cá sa se suié spre nordu. Se va puté lua o positione tare intre Sedan, Meus'a si fruntari'a belgica, séu sa se incongióre inamiculu; póte ca totu mai e timpu: celu putienu va puté fi atacatu in nescé conditiuni favorabile si voru ajunge la Montmédy trecendu prin Carignan. Pléca de cu nóptea, lasându focurile aprinse; o mare parte din trupe trecu Meus'a la Monzonu; cortelulu generale e transportatu la Vaux; alu 5-lea corpu si o parte din alu 6-lea campéza pre tiermulu stángu alu Meusei pre inaltimile dela Beaumont.

Suntu unspredecé óre. Imperatulu a dejunatu

*) Din nebagare de séma s'a smintitu dela locul unde se cuvinca acestei rubrici. R.

la fermă de la Blan-Champagne; s'a dusu la Bréville. Din parte'i, generalele Faily, statulu lui majore și unu mare numeru de ofițari suntu pe cale d'a-si luă prândulu prin casele din satu; omenii de artileria și trenarii dau furagie cailoru, armele suntu puse josu. Numai de câtu impuscatur'a începe d'n marginea padurei, și obusurile cadu in mijlocu soldaților desarmati; mai multi dintre densii suntu raniti fără apucă sa dea focu macaru unei cartusie. Inamiculu — care nu e de cei care sa se lase la nesce violenții atātu de copilaresci că cele de care se serviau generalii francesi lasându focurile aprinse că sa-lu încele in intentionile sele, ne urmarise prin cercetatori sei abia la câte-va mii de metri și, pre cându ne asiediamu pre inaltimile cari marginescu această parte a Meusei, ocupa tôte padurile de prin pregiuru și ne mai luă anca odata fără veste. Numai o parte din artileria lui, pusa in d'ua trecuta pre colinele Argonei, n'a pututu ajunge asiă iute puterea cea mare a armatei prin aceste căi muntiose și dificile, fără de care macelarea aru fi fostu și mai teribile. Alu 5-lea corpu, surprinsu și desorganizatu, nu mai potu ținea multu ataculu și fu aruncatu spre Monzonu și, dupa mai multe ore de eroice lupte, fu nevoitu sa treca Meusa inapoi.

In timpul acest'a, artileria prussiana sosită și luă positione pre inaltimile, pre cari francesii le parasiau: Monzonu fu indatu in flacari și arip'a drépta a armatei francese, grozavu de decimatu, fu silita sa se retragă d'a lungu de Chi-rs.

Lupt'a țienū până noptea; diu'a fusese ucidietóre. La noue ore sér'a tunulu totu bubuiă. Armata lui Mac-Mahon, respinsa pre tóta linia, se retragea spre Sedan.

Soldatii francesi nu mâncasera de patrudeci și optu de ore. Erau lesinati, sferșiti!

Totu mai mersera tóta noptea. Sa asiediaza inaintea Sedanului, cu arip'a drépta spre Meusa, cu arip'a stânga in spre fruntaria belgică până la Carignan, și formându unu anghiu ascutitu cu fluviulu.

La patru ore de dimineț'a lupt'a reincepū. O parte din armata prussiana, trecuse Meusa in timpul noptiei; tôte colinele de pre rip'a stânga erau coronate tunuri până in fatia Bazeilles. S'asceptau la unu atacu din această parte; podulu care era in fatia cetății era minatu. Incăierarea începū pre tiermulu dreptu in fatia de Carignan; infanteria francesă se țienū admirabile in cursu de mai multe ore; spre amédi, luata prela spate de artileria inamica, care tragea cu mitraileusele in ea de pre dealuri, se retrase incetu și in buna ordine in directiunea Francheval, depertându-se de linia rivului și luându o positione perpendiculara cu fruntaria belgică. Prussianii și raperă indatu cavaleria spre centrulu armatei francesă că sa-i taie arip'a stânga și s'o respinga in Belgia. Câte-va regimente de linie, care remasesera in urma, fura respite și infundate in padurile dela Francheval, dara manoper'a nu obtienū rezultatu de inamiculu asceptă. O divisiune din cavaleria francesă se disvali pre colina și începu și ea lupt'a. Prussianii, dejă foarte maltratati de foculu infanteriei, trebuira sa se retraga cu pierderi insemnate.

Fu singur'a incaierare serioșă a cavaleriei pre care o avū in această bataia și succesulu ei aréta totu ce s'aru fi pututu asceptă de la cavaleria francesă, d'aru fi fostu intrebuintiata cum trebuie, in locu d'a o masacră cu foculu tunurilor.

La arip'a drépta incaierarea nu fusese mai puttenu ferbinte.

Prussianii bombardasera Bazeilles și sustienusera mai multe ore o via impuscatura fără rezultatu decisivu.

Cătra o ora trecu podulu.

Locuitorii din satu — s'eu celu putienū unii din tr'ensii, căci celu mai mare numeru scapasera in orasiu — asceptau sa fuga că podulu sa sara in aeru. Nu se scie pentru ce podulu nu sari. Inamiculu trecū, satulu fū pustiitu și mai multi locuitori perira.

Lupt'a încetă cându se întunecă. Acastă di nu fusese o perdere pentru armata francesă, care-si paștrase cele mai importante positioni ale sele; pierderile inamicului erau mari. Nimicu nu era inca de desperatu.

Mac-Mahon nu-si schimbă mai de locu dispositione frontulu seu de bataie, in timpul acestoru câte-va ore.

E bine totud'o-data sa se precisedie bine positionea sea, că sa se pōta intielege miscările ce prussianii esecutara in timpul noptiei, miscări cari, sa scie, nu se oprira decātu a trei'a di cu cuprinderea pre deplinu a armatei francesă.

Drépt'a acestei armate urmă dara a se apără cu Meusa, in fatia de Bazeilles, inainte cu Balan; centrulu se apără cu Givonna și arip'a stânga, trecendu pre dinainte de La Chapelle, se indoi in spre fruntaria belgică. Linia de bataie nu mai formă dara cu fluviulu unu anghiu ascutitu, ci unu anghiu obtusu, din ale cărei laturi un'a se departă foarte multu la nordu.

Prussianii gramadisera de această parte tôte fortiele loru cele mari. Armata francesă, din contra, era mai alesu padita din partea aripoi sele celei drepte.

Eră la 1 Septembrie.

Cea d'antăiu lovitura de tunu fu trasa mai înainte de trei ore de dimineț'a. Se facea iera noptea. Canonada bubui fără mai încetă, in timpul de mai multe ore, in fatia de Bazeilles și in directiunea Donzy. Drépt'a și centrulu resistau.

In timpul acest'a, trupele prussiane, gramadite pre inaltimile dela Francheval și improspetate noptea cu soldatii, care in diu'a trecuta nu se luptasera, atacau arip'a stânga. Ea se țiene bine pre câtu timpu n'are in fatia de câtu infanteria inamica. Dara cându trei baterii prussiane incepura foculu de pre inaltimea colinei, soldatii francesi, puindu-si tôte fortiele și totu coragiulu, dupa aceste patru zile de lupta — in decursulu căror'a n'avusesera nici repausu, nici nutrimentu, — cedara inaintea numerului și ropșera s'ururile. La unspredece ore, tóta arip'a stânga era inapoi și respita in paduri, unde cavaleria prussiana urmă a trage cu pusca in fugari. Unu numeru dintrensii, aruncându-si armele, trecu fruntaria belgică.

Dupa ora la Chapelle aparata numai d'o batalione de liberi tragatori, era in puterea inamicului.

Villers-Cernay și Bazeilles erau in flacari. Arip'a drépta a armatei prussiane mergea inainte, cuprindindu din ce in ce centrulu armatei lui Mac-Mahon, care se luptă mereu. Maresialele, ranitu dimineț'a chiaru de la inceputulu incaierarii printr'o spargere d'obus, trebuise sa cedeze comandamentulu generalulu Wimpffen.

De odala s'aude tunulu in urma armatei francesă, in directiunea Sedanului, Prussianii au trecut Meusa in susulu acestui orasiu și iau pe francesi de la spate.

Atunci fu o manopera admirabile: o parte din trupele cari compuneau arip'a drépta și se bateau de la aurora se întorșera iera spre Sedan, trecu orasiulu in pasiu de fuga și caduira asupra prusianilor cari, surprinsi de violintia acestui atacu, se retrasera și unu momentu fura bagati in Meusa in care unu foarte mare numeru dintre ei perira. Dara indatu, intrecuti iarasi prin numeru, slabiti de acestu din urma atacu, francesii se retrageau și ei la rëndulu loru și erau respinsi in Sedan.

De aci inainte bataia se sfârși. Arip'a drépta a armatei prussiane, urmandusi miscarea, aru fi datu mana cu trupele, cari trecusera Meusa, și mergeau s'o intalnescă. Tóta armata francesă era fănta. Trebuī sa se precipite in orasiu, pe care glontiele inamice lu bateau deja.

Fu unu momentu de desperare posemorita intre toti acesti luptatori sfarsiti. Generalele Wimpffen și afisia proclamatiunea. Nu mai aveau nici nutrimentu nici munitiuni, trebuī ori sa se dea ori se mōra. Soldatii erau demoralizati. Capitulara! . . .

Cu tôte acestea, cându unu colonelu francesu se sui pe didari, cu steagula albu in mōna ca se cēra a vorbi n numele armatei, unu simțimentu de rusine și de mania trecū prin anim'a soldaților, și unii din ei trasera focuri asupra, dar' nulu nemerira.

Bombardarea totu mai ținu două ore, macelându in strade pre soldatii și pe locuitori.

Astfelu generalele Guyot de Lespars fu ucisu d'unu obusu, care dupa ce trecu printre picărele unui ofițariu fără alu rani, se sparse din aintie i, culcându la pamentu patru persōne.

La optu ore foculu încetă.

Imperatulu și tramise sabia la cartirulu generalu prussianu, cu unu mesagiu in care dicea, ca „neputendu muri in capulu armatei sele, cere se trateze cu nesce conditioni onorabile.“

A treia di, la cinci ore de dimineț'a, unu generalu francesu merse de vesti comitetulu Bismarck ca Imperatulu l'ascepta la ore care distantia in trasura. Ascepta două ore dupa care comitele de Bismarck sosindu, i dede se intielega ca, fiindu prisionaru de rebelu n'avea se trateze nici se propue conditioni. Imperatulu intielese in adeveru și se dede.

Inainte de plecarea sea, vediu trecendu de dinainte că prisionari sieple-dieci de mii de Francesi, desi de densulu la desastru. Acestu spectaculu pare ca nu la impresionatu asiă multu. Calésca, valetii i imbracati in verde, trasurile și adjutantiu cu livrea, lu asceptau in curte. Cu tôte acestea nu mergea iute.

Sfarsitul acestei istorie se scie care fu, nu mai mergu inainte! L. B.

(Independintia belgică). trad. Rom.

Multu Onorate Domnule Redactoru!

In Nr. 68] a „Telegrafulu Romanu“, sub rubric'a din Comitatulu Dobacei

Se afla unu corespondintie (fara nume) in care se scie; ca la cursulu de 6 septamani, in institutulu pedagogicu de statu din opidulu Gherla, se afla și romani 26, intre carii 4 suntu gr. or. și anume 2 din protopopiatulu Lupsei iera 2 din Protopop. Ungurasiulu s. a.

Acastă scire, subscrisulu ia venit cu totulu ne asceptata: de ore ce din circularulu Ven: Cons: Archidiecesanu de dato 1. Iulie a. c. Nr. cons. 62 privitoriu la institutele pedagogice de statu (care de temporiu s'au comunicatu preotimei, și docentiloru tractuali) s'au potutu convinge fie care, ca pentru școloloru nostre confesionale suntu de ajunsu conferintiele invatietoresci, numai ca docentii sele cercetedie regulatu, și sa fie cu atentiune la desbaterile a celor, in privinti'a metodei de invetiamentu.

Apoi, ca din partea scaunulu protopopescu gr. or. a Lupsei s'au recomandat 2. individi prin de deto 3 Augustu a. c. Nr. 115 și anume Nicolau Pantia, și Macaveiu Barsianu contra Ven: cons: Archidiecesanu; spre ase primi la institutulu de statu agronomicu din Altenburg conformu publicării din Nr. 54 din Telegrafulu Romanu, și ca dela Ven Cons. au primitu respunsu prin de deto 8 Augustu a. c. Nr. cons. 95 ca cei 2 individi recomandati s'au intardiatu de a se primi in institutulu agronomicu din Altenburg.—

Iera pentru institutulu pedagogicu de statu din Gherla: Scaunulu Prot. gr. or. a Lupsei n'au recomandat pre nimennea; nici scie-cine sa fie acei 2. individi gr. or. din tractulu Lupsei?

Iera deca in adeveru se afla 2 individi, și din tractulu Lupsei, la institutulu pedagogicu de statu din Gherla; pōte ca la indemnulu inspectoriloru comitatensii (de școle) sa se fia induplecatu a cei 2 individi, de care memorisēza aceea corespondintia de care Sc. Prot. nu scie nimic'a.—

Acastă declaratiune te rogu multu On. D. Redactoru! sa ai bunatate a o publică in pretiuitalu diurnalu Telegrafulu Romanu.

Offenbaia 4 Septembrie 1870.

Alu pré On. Diivōstre

multu stimatoriu

Nicolau Fodoreanu

Ad. Prot. gr. or. a Tractulu Lupsei

Domnule Redactoru! Cetiu in „Telegrafulu Romanu“ nr. 68-lea despre cursulu pedagogicu de 6 septamăni din Gherla in comitatulu Dobacei — unde domnulu datatoriu de acestu articulu — intre altii enumera și pre invetiatorii din Tractulu prot. gr-or. alu Ungurasiulu — cu esprimerea: „cei din protopresviteratulu Ungurasiulu spuneau ca par. prot. Rosic'a te-aru fi demandatu sa vina aci.

Că invetiatorii din acel'a-si tractu carele sum in subordinatiunea par. prot. Rosic'a, și carele intr'unu tipu cu ceialalti invetiatorii amu primitu si cetitu ordinulu protopresviteralu, sum datoriu fatia cu esprimerea de mai susu a descoperi adeverulu:

Par. prot. Rosic'a primindu oficiōs'a provocare dela inspectorulu Iosifu Kethely, această o au facutu cunoscuta invetiatoriloru respectivi cu adausulu că sa se pregătēscă — că trebundu sa mērga sa fia gata. — Totu atuncia in sa alaturându pome-

nit'a hartie inspectoreala, consistoriului archidieceasanu, au cerutu indreptare ca sa participe au nu invetiatorii nostri la mentionatulu cursu? de unde i s'au raspunsu — ca de nu au primitu inca, va primi circulariulu consistorialu din 1 Iuliu a. c. nru 62 si dupa acel'a sa se acomodeze.

Sosindu terminulu de inceperea cursului invetiatorii au fostu opriti prin Par. Protopresviteru a acceptat raspunsulu — carele priminduse si privatu si prin cerculariu amintitu — a ramasu invetiatorii pre a casa — impunendulise a se pregati pentru conferintiele nostre invetiatoresci.

Invetiatorii Gavriilu Puscasiu, Ioann Morariu si Gratianu Triffu. trei prelanga susaratatele dispositii protopresviterali — neintrebându de nimen'a — siau luat calea catra Gherla — inca in 7 sept. St. n. au seditu acolo in 8 si in 9 Septembrie s'au reintorsu acasa. Acestia dupa parerea mea, sau dusu la Gherla, ca sa se faca cunoscuti a colo mai cu seama inspectorului, ca fiindu ca vre unu dintre noi au fostu remuneratu din partea Statului — preste anului curentu cu 80 fl. — si dora deca voru fi cei dintai intre noi la preparandia, cu preferintia voru fi remunerati pe viitoriu; insa foarte curendu au ispravitu cursulu.

Noi suntemu 16 Invetiatori — dintre noi dara au participatu la cursu 3. — Si numai o dicu: asiá nu-mi póte veni la cale esprimarea domnului corespondinte.*)

Ce sa atinge de persón'a multu pretiuitului nostru domnu parinte protopresviteru Rosic'a, invetiatorii nostri toti i aducemu cea mai cordiala multamita — pentru tactulu celu intieptu — cu care s'au purtatu in treb'a acést'a — cáii cu nerespingerea in despretiu a arthii domnului inspectoru — totusi au urmatu — ordinationiloru inspectorului nostru supremu de scótele nostre confesionali.

F. St. Petru 4 Sept. 1870.

Vasilu Petrula
Invetiatoru gr. or.

Varietâti.

* * **Calendariulu pre anulu 1871** a aparutu dejá in tipografi'a nostra archidieceasana pentru anulu alu douediecelea. Elu cuprinde pre lánge chronologi'a usitata, paschali'a, serbatorile schimbatorie de preste anu, lunile insemnate dupa calendariulu vechiu si nou cu serbatorile lor, patriele lunilor pre anulu 1871, genealogi'a casei domnitórie, o suma de alte orientári pentru trebuintele fia-cârui omu cu afaceri cátu de simple. Calindariulu acést'a este o carte a poporului in tota privint'a. Pentru ca afara de cele de mai susu amintite, ne da prin siematismulu bisericeii gr-orientale din Transilvani'a, Banatu si Ungari'a o icona despre derogatoriile nostre bisericesci scolari si fundatiionali; despre institule nostre de invetiamentu si despre personalulu tuturoru acestor'a; ne da cunoscentie agronomice, ne desfatéza cu poesii folositorie dela poeti de ai nostri nationali; in fine are si unu cuventu in privint'a Asociatínei transilvane române pentru literatur'a si cultur'a poporului român, ca sa tacemu despre comunicatiunea postale, ce e de lipsa sa o scie totu insulu si de terguri. (Pre foile ce servescu de table se afla tiparita list'a de cártile de vendiare in tipografi'a nostra archidieceasana.)

Limbagiulu e celu popularu si literile inca suntu retienute cele bisericesci asiá incátu toti, va se dica, si cei betráni, cari au ramasu pre lánge cunoscenti'a acestor'a sa se póta folosi de densulu.

Pretiuulu este: legatu 25 xr, nelegatu 23 xr. in valuta austriaca.

* * Despre tergulu Sabiului din lips'a spatiulu, vreo cateva cuvinte in nr. viitoriu.

Concursu.

Pentru vacant'a parochia din Percosova protopresviteratulu gr-or. român alu Versietíului dieces'a Caransebesiului.

Emolumentele suntu un'a sesiune de pamentu birulu si stól'a dela 90 de case si casa parochiala.

*) Dóne pasage ce urmra nu le amu pututu aflá intiesulu si de aceea le amu omisu. R.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia providendu-si recurselu sele cu estrasulu de botediu, testimoniu despre absolvirea teologiei si testimoniu de calificatiune sa se tramita subscrisului in Mercin'a post'a ultima Varadi'a pána in 27 Septembrie a. c.

In contielegere cu comit. parochialu.

Mercin'a in 4/9 1870.

Ioann Popovicu
Protopresviteru.

66—1

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scóla romana confesionala gr. orientala din comuna Vintia inferióra districtulu Fagarasiului se scrie prin acést'a concursu pana in 20 Septembrie a. c. st. v.

Salariulu impreunatu cu acestu postu este 130 fl. v. a. cuartiru liberu si lemne de incalditu. Cei ce dorescu a concurá pentru acést'a statiune invetiatoresca, au pana la terminulu prefectu a trimite in Fagarasiu la prea onoratulu d. Protopopu Petru Popescu I-lea alu Fagarasiului — prelanga petitiunile lor:

I Testemoniu scolasticu ca au absolvatu celu patinu gimnasiulu micu, si cursulu pedagogicu — séu teologicu.

II Atestatu de botediu, ca suntu de religia gr. orientala.

III Atestatu de moralitate, si ca este deprinsu in cantárele bisericesci

Veneti'a inf. in 2 Septembrie 1870.

Comitetulu parochiale
G. Cernicicu
Paróchu gr. or. si Dr.

65—1

Concursu.

Pentru vacant'a parochia din Sredisceca mica protopresviteratulu or. român alu Versietíului dieces'a Caransebesiului.

Emolumentele suntu un'a sesiune de pamentu birulu si stól'a dela 130 de case.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia providendu-si recurselu sele cu estrasu de botediu, testimoniu despre absolvirea teologiei si testimoniu de calificatiune sa se tramita subscrisului in Mercin'a post'a ultima Varadi'a pána in 20 Septembrie a. c. Cu intielegerea comitetulu parochialu.

Mercin'a in 4/9 1870.

Ioane Popovicu
Protopresbiteru.

67—1

Concursu.

Deveniundu statiunea de invetiatoriu in comun'a Cacov'a lánge Seliste se deschide concursu pána la 30 Septembrie 1870 st. v. pre lánge urmatórele emoluminte:

1. Cortelu liberu corespundietoriu.
2. Salariu anuale de 150 fl. v. a.
3. Lemnele trebuinciose.

Dela concurenti la acestu postu sa recere se fia de confesiunea greco-orientala, absolutu pedagogu, ori teologu si cu portare morala buna.

Documentele concurentiloru sa voru asterne la Efori'a scolastica in Cacov'a per Secelu (post'a ultima.)

Cacov'a 3 Septembrie 1870 st. v.

Ioann Hanzu
Parochu.

si directoru scolariu

69—1

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu la scól'a parochiala confesionala din comuna Trapoldu, Protopopiatulu Tractulu Sighisíorei gr. orientala.

Léf'a invetiatoresca anuala este 80 fl. v. a. Quartiru, si lemne de focu deajunsu.

Doritorii de a ocupa acést'a statiune au sasi astearna petitiunile de mana loru scrise cu Documentele necesarie pana in 10 Octombrie a. c. la acestu scaunul protopopescu Tractulu.

Sighisíora 4 Septembrie 1870.

Zacharie Boiu
Protop. gr. or.

68—1

Concursu

Mai demultu timpu fiindu vacanta de parochu statiunea gr. or. din opidulu Cohalmu, se escrie concursu pana in 22 Septembrie s. v. a. c.

Venituri annale impreunate cu acestu postu suntu: dela 129 familii gr. or. de fiecare familie cate o ferdela grau, apoi venituri ne terminate dupa inpregiurari dela patrafiru etc. si lemne de incalditu de ajunsu, ca la unu parochu de alta confesiune colacuitóre in Cohalmu, din padurea comunale.

Doritoriloru de a putea ocupa acestu postu lise cere ca prelanga testimoniu ca suntu absolbti clerici, a produce inca testimoniu despre sciintiele care le au de moralitate, si a csuntu gr. or. acelea documente pana la terminulu prefectu sale astearna scaunulu Protopopescu gr. or. alu Cohalmului in Draosu. Datu din 4 Septe. 1870.

Comitetulu Parochialu gr. or. alu Cohalmului
Ioann Iosifu.
Ad. Protopopescu

69—1

Concursu.

Deveniundu vacante posturile de invetiatori, la urmatórele scóle parochiali din protopresviteratulu Dobrei:

1. Lapsiu superioru cu salariu anuale de 210 fl. v. a.
2. Tissa cu 110 fl. v. a. 84 m. bucate.
3. Parcu Seliste cu 100 fl. v. a. 50 m. bucate cuartiru naturalu si lemne de incalditu la tóte sa deschide prin acést'a concursu pána la 14 Septembrie st. v. a. c.

Concursele providute cu atestatu de botezu ca suntu románi de relegea gr-or., atestatu de moralitate, si de absolvirea studiiloru pedagogice suntu a se adresá comitetelor parochiali respective pre calea subscrisului inspectoratu districtualu scolariu pána la terminulu indicatu.

Deva 28 Augustu 1870.

Inspectoratu districtualu alu scóloru gr-or din protopresviteratulu Dobrei.

(63—3)

Concursu.

Pentru ocupare a dóne posturi invetiatoresci, respective a postulu de directoru la scól'a capitala normala gr-or. a Tractulu Dobrei se escrie prin acést'a concursu.

Salariile impreunate cu aceste posturi suntu: 300 fl. v. a. pentru invetiatoriu 400 fl. v. a. pentru directoru.

Doritorii de a ocupá amintitele posturi, voru avea a-si instrui petitiunile lor:

- a) cu atestate de botezu ca suntu románi de relegea gr-or.
- b) atestatu de portare loru morala de pân'a-cum.
- c) atestatu ca a absolvitu cursulu pedagogico-teologicu, afara de acést'a, invetiatoriulu 4 clase, iera directorulu 8 clase gimnasiali.

Concursele timbrate si francate suntu a se adresá la presidiulu subscrisului comitetu protopresviteratu in Deva pána la 25 Septembrie a. c. st. vechiu.

Comitetulu protopresviteratu alu Tractulu gr. or. alu Dobrei prin

Ioann Papiu
Protopr.

63—3

Edictu.

Elie Iacobu din Comuna Lazu protopresviteratulu Sabesiului de 11 ani si-au paresitu legioit'a sea muere Salomia nascuta Ioann Morariu impreuna cu doi prunci, si umbla pribegindu din locu in locu fara a se putea sci unde se tiene, se citeaza prin acést'a, ca pana la 9. Martiu 1871. se se infaciesieze naintea forulu matrimoniale subsemnatu, caci altfelu si in absentia lui se va decide procesulu incaminatu de sociea lui in jintiesulu canóneloru s. nostre Biserici. —

Din seditia forulu matrimoniale tienutu la scannulu protopres: gr. or. in Sabesiu la 27. Aug. 1870.

I. Tipeiu
Prot.

70—1